

Dairesi	Karar Yılı	Karar No	Esas Yılı	Esas No	Karar Tarihi
VERGİ DAVA DAİRELERİ	2004	18	2003	331	27/02/2004

KARAR METNİ

KIZ TEKNİK ÖĞRETİM OLGUNLAŞMA ENSTİTÜSÜNÜN DÖNER SERMAYEYE BAĞLI OLARAK İŞLETTİĞİ KAFETERYA İKTİSADİ BİR İŞLETME OLDUĞUNDAN, KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFİYETİ TESİS EDİLMESİNDE HUKUKA AYKIRILIK BULUNMADIĞI HK.<

Temyiz Eden : ? Vergi Dairesi Başkanlığı

Karşı Taraf : ? Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü

Vekili : Av. ?

İstemin Özeti : ? Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsünün döner sermayeye bağlı olarak işlettiği kafeteryanın iktisadi işletme olduğu kabul edilerek 1.1.1995 tarihinden itibaren kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis edilmiştir.

İzmir 1. Vergi Mahkemesi 28.9.2000 günlü ve E:2000/373, K:2000/723 sayılı kararıyla işlemi iptal etmiştir.

Karara karşı yaptığı temyiz istemi reddedilen vergi dairesi başkanlığının karar düzeltme istemini kabul eden Danıştay Üçüncü Dairesi 8.1.2003 günlü ve E:2002/1988, K:2003/19 sayılı kararıyla; 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, maddede sayılı kurumların kazançlarının kurumlar vergisine tabi olduğu, kurum kazancının, gelir vergisinin mevzuuna giren gelir unsurlarından oluştuğunun kabul edildiği, 4 üncü maddesinde iktisadi kamu müesseselerinin; Devlete, özel idarelere, belediyelere ve diğer kamu idarelerine ve müesseselerine ait ve tabi olup faaliyetleri devamlı bulunan, sermaye şirketleri ve kooperatifler dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmeler olarak tanımlandığı, bunların kazanç gayesi gütmemeleri, faaliyetin kanunla tevdi edilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin, müstakil muhasebelerinin, kendilerine tahsis edilmiş sermaye veya işyerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerine tesir etmeyeceğinin kurala bağlandığı, Kanunun 7 nci maddesinin (3) işaretli bendinde ise kamu idare ve müesseseleri tarafından ilim, fen ve güzel sanatlar ile tarım ve hayvancılığı öğretmek, yaymak, ıslah ve teşvik maksadıyla işletilen; okullar, okul atelyeleri, konservatuvarlar, genel kütüphaneler, tiyatrolar, müzeler, sergiler, numune fidanlıkları, tohum ve hayvan ıslah ve üretme istasyonları, yarış yerleri, kitap, gazete ve mecmua yayın evleri ve emsali müesseselerin kurumlar vergisinden muaf tutulduğu, okul öğrencilerini eğitmek üzere yemek üretimi yapılan kafeterya işletmesinin bu muafiyetten yararlanamayacağı, bu durumda, bir organizasyon içinde dolaşım ekonomisine katılan ve ticari işletme niteliği taşıyan kafeterya işletmesi kurumlar vergisine tabi iktisadi işletme olduğundan, mükellefiyet tesisine ilişkin işlemi iptali yolunda verilen kararda hukuka uygunluk görülmediği, gerekçesiyle kararı bozmuştur.

Bozma kararına uymayan İzmir 1. Vergi Mahkemesi 15.4.2003 günlü ve E:2003/327, K:2003/770 sayılı kararıyla; 3423 sayılı Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Mesleki ve Teknik Öğretim Okulları Döner Sermayesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde, döner sermaye işletme faaliyetlerinden elde edilecek kardan üçte birinin ilgili personele katkıları oranında teşvik primi olarak ödeneceği, 6 ncı maddesinde, döner sermaye atölyelerinde yapılacak temrin işlerinin muamele vergisinden muaf tutulacağına hükme bağlandığı, bu hükümlerle, döner sermaye işletmesince öğrencilere yaptırılan işler, temrin işleri (öğrencilerin öğrenmek amacıyla yapmış olduğu işler) kabul edilerek, elde edilen hasılatın muamele vergisine tabi tutulmadığı, Kanunun 8 inci maddesine göre, döner sermaye işletmesince elde edilen hasılatın Kanunda yazılı harcamalar düşüldükten sonra kalan karın Hazineye yatırıldığı, bunun sonucu olarak döner sermaye işletmesinin kar amacına dönük iktisadi bir işletme olmadığı, yalnızca öğrencilerin mesleki becerilerini geliştirmek ve artırmak amacıyla sipariş ile iş yapıldığı sonucuna varıldığı, gerekçesiyle kararında direnmiştir.

Vergi dairesi başkanlığınca, döner sermayeye bağlı olarak işletilen kafeterya iktisadi işletme olduğundan, davacının kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesisinde hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek direnme kararı temyiz edilmiştir.

Savunmanın Özeti : Savunma verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hakimi Ali ALPAN'ın Düşüncesi : Temyiz isteminin kabulü ile ısrar kararının Danıştay Üçüncü Dairesinin bozma kararındaki esaslar uyarınca bozulması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Sefer YILDIRIM'ın Düşüncesi : İdare ve vergi mahkemelerince verilen kararların temyizen incelenerek bozulabilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49 uncu maddesinin 1 inci fıkrasında belirtilen nedenlerin bulunması gerekmektedir.

Temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, söz konusu maddede yazılı nedenlerden hiçbirisine uymadığından, istemin reddi ile temyiz edilen mahkeme ısrar kararının onanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Vergi Dava Daireleri Genel Kurulunca, dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

? Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsünün döner sermayeye bağlı olarak işlettiği

kafeteryanın iktisadi işletme olduğu kabul edilerek 1.1.1995 tarihinden itibaren adına tesis edilen kurumlar vergisi mükellefiyetini iptal eden vergi mahkemesi ısrar kararı temyiz edilmiştir.

5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, maddede sayılan kurumların kazançlarının kurumlar vergisine tabi olduğu, kurum kazancının da gelir vergisinin mevzuuna giren gelir unsurlarından oluştuğu kuralı yer almıştır. Kanunun 7 nci maddesinin 3 üncü bendinde ise kamu idare ve müesseseleri tarafından ilim, fen ve güzel sanatlar ile tarım ve hayvancılığı öğretmek, yaymak, ıslah ve teşvik maksadıyla işletilen müesseseler (okullar, okul atölyeleri, konservatuvarlar, genel kütüphaneler, tiyatrolar, müzeler, sergiler, numune fidanlıkları, tohum ve hayvan ıslah ve üretim istasyonları, yarış yerleri, kitap, gazete ve mecmua yayın evleri ve emsali müesseseler) kurumlar vergisinden muaf tutulmuştur. Olayda, kız teknik olgunlaşma enstitüsü tarafından döner sermayeye bağlı olarak işletilen kafeterya hakkında 15.11.1991 tarihinde düzenlenen yoklama fişiyle söz konusu yerde sigortalı bir kişinin asgari ücretle çalıştığı, kafeteryanın personele ve okul dışına hizmet verdiği tespit edilmiş, 4.2.1999 tarihli yoklama fişiyle de, kafeteryanın yemek üretim atölyesi olarak işletildiği, okul personeli ve öğrencilerine istekleri üzerine döner sermaye makbuzu ile satış yapıldığı, yemek üretiminde okul öğretmen ve öğrencilerinin çalıştığı, bunlara ücret ödenmediği, kazancın döner sermayeye aktarıldığı tespit edilmiştir.

Bu tespitlerden, sözü edilen kafeterya işletmesinin ilim, fen ve güzel sanatlar ile tarım ve hayvancılığı öğretmek, yaymak, ıslah ve teşvik amacına yönelik olmadığı anlaşıldığından, kurumun 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin 3 üncü bendinde yer alan muafiyetten yararlanmasına olanak bulunmamaktadır.

Piyasa ekonomisi içinde yer alan ve iktisadi bir işletme niteliği taşıyan söz konusu kafeteryanın döner sermayeye bağlı olması ve kazancın Hazineye intikal ettirilmesi, faaliyetin ticari niteliğini ortadan kaldırmamaktadır.

Bu durumda, davacı kuruma ait kafeterya işletmesi nedeniyle tesis edilen kurumlar vergisi mükellefiyetinin iptali yolundaki vergi mahkemesi ısrar kararında hukuki isabet görülmemiştir. Açıklanan nedenlerle, temyiz isteminin kabulü ile İzmir 1. Vergi Mahkemesinin 15.4.2003 günlü ve E:2003/327, K:2003/770 sayılı ısrar kararının bozulmasına, bozma kararı üzerine yeniden verilecek kararda karşılanacağından yargılama giderleri hakkında ayrıca hüküm tesisine gerek bulunmadığına, 27.2.2004 gününde oyçokluğu ile karar verildi.

KARŞI OY

Temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar ısrar kararının bozulmasını sağlayacak durumda bulunmadığından, temyiz isteminin reddi gerektiği görüşüyle karara katılmıyoruz.
(DAN-KAR-DER; SAYI:5)

BŞ/ŞGK